

provincie
Zuid-Holland

Jaarverslag bezwarencommissie

Verslagjaar 2023

Vastgesteld: 29 mei 2024

Inhoud

Jaarverslag bezwarencommissie	1
Samenvatting	3
Inleiding	5
1 Taak, werkwijze en samenstelling van de commissie en haar secretariaat	6
1.1. Taak en werkwijze van de commissie	6
1.2. Samenstelling van de commissie	9
1.3. Het bezwarenssecretariaat	10
2 Bezwaarschriften en adviezen	11
2.1. Aantallen	11
2.2. Aantal bezwaarschriften dat informeel is afgehandeld	11
2.3. Aantallen bezwaarschriften waarover de commissie jaarlijks advies heeft uitgebracht	12
2.4. De in de adviezen getrokken vier soorten conclusies ('dicta')	13
2.5. Contraire besluiten	16
2.6. Rechtspositionele bezwaarschriften	17
2.7. Termijnen	17
3 Leeraspecten	19
3.1. Inleiding	19
3.2. Reactie van GS op de aanbeveling uit 2022	19
3.3. Algemene aanbevelingen 2023	20
Bijlage	21

Samenvatting

1. In 2023 zijn er 152 bezwaarschriften binnengekomen. In 2022, 2021 en 2020 waren dat er respectievelijk 116, 160 en 131. In 2023 zijn er dus aanzienlijk meer bezwaren binnengekomen ten opzichte van vorig jaar. Dit aantal sluit meer aan bij de aantallen uit 2021 en 2020 met daarbij de kanttekening dat het afgelopen verslagjaar net als voorgaand verslagjaar geen zaken heeft gekend met grote aantallen bezwaarmakers. Het valt de commissie wederom op dat de complexiteit en omvang van de zaken steeds verder toenemen. Daarbij was er afgelopen verslagjaar sprake van meerdere maatschappelijk gevoelige kwesties die aan de commissie zijn voorgelegd die de nodige aandacht hadden en werk met zich meebrachten. Dit alles maakt dat de zaken gemiddeld genomen meer bewerkelijk zijn en daardoor meer tijd vergen om af te handelen.
2. In 2023 heeft de bezwarencommissie (hierna: de commissie) 57 adviezen uitgebracht. In 2022 was er sprake van 55 adviezen. In 2023 zijn er dus 2 adviezen meer uitgebracht dan in 2022.
3. In 2023 heeft de commissie in 86% (49) van de bezwaarschriften advies uitgebracht binnen de termijn van twaalf weken (incl. opschortingen) die zij zichzelf heeft opgelegd. In 14% (8) van de bezwaarschriften gebeurde dat na afloop van die termijn. In 2022 en 2021 was 76% (42) respectievelijk 89% (70) van de adviezen binnen de (door de commissie zelf opgelegde) termijn uitgebracht. Voorts is gebleken dat GS in 2023 49 keer een beslissing op bezwaar hebben genomen na advisering door de bezwarencommissie. In 42 gevallen (86%) hebben GS binnen de wettelijke termijn beslist. In 7 gevallen (14%) hebben GS niet tijdig beslist. Ter vergelijking: In 2022 hebben GS in 48 gevallen een beslissing op bezwaar genomen. In 38 van die gevallen (79%) hebben GS binnen de wettelijke termijn beslist. In 7 gevallen (14%) hebben GS toen niet tijdig beslist.
4. De gemiddelde termijn waarbinnen de commissie advies heeft uitgebracht, bedroeg in 2023 10 weken. In 2022 was dat 11 weken.
5. In 2023 is 54% (73) van de bezwaarschriften door middel van minnelijk overleg opgelost. In 2022 en 2021 was dit 57% (74) respectievelijk 42% (63). Er is dus ten opzichte van het voorgaande verslagjaar sprake van een minimale afname van zaken die middels de informele aanpak zijn opgelost. De bezwarencommissie is zeer content met zowel deze cijfers alsmede met de bereidheid van (de vertegenwoordigers van) GS in veel van de gevallen toepassing te geven aan de informele aanpak.
6. De commissie adviseerde in 2023 in 23% (13) van de gevallen het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren, waarvan er 11 kennelijk niet-ontvankelijk zijn verklaard en dus zonder hoorzitting zijn afgedaan, in 65% (37) van de gevallen, al dan niet na aanpassing van het besluit of motivering, het bestreden besluit in stand te laten en in 9% (5) van de gevallen het bestreden besluit geheel dan wel gedeeltelijk te herroepen. In 2023 zijn er twee tussenadviezen uitgebracht.

Ter vergelijking de percentages uit 2022. Toen adviseerde de commissie in 5% (3) van de gevallen om het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren, in 78% (42) tot instandlating van het bestreden besluit en in 15% (9) van de gevallen om het besluit te herroepen. In 2022 bracht de commissie 1 tussenadvies uit.

Wat opvalt, is dat in 2023 aanzienlijk vaker dan in 2022 is geadviseerd om het bezwaarschrift tegen het bestreden besluit niet-ontvankelijk te verklaren. Dit is voor een groot deel te verklaren door meerdere zaken betreffende ontheffingen over soortenbescherming op grond van de Wet natuurbescherming waarbij bezwaardenden geen belanghebbenden bleken te zijn daar zij te ver weg woonden van de situatie waarvoor ontheffing was verleend en evenmin sprake was van mogelijke gevolgen van enige betekenis. Verder zijn er geen bijzonderheden op te merken.

7. In 2023 hebben GS in 94% (49) van de gevallen het advies van de commissie gevolgd. In 6% (3) van de gevallen is het advies van de commissie niet gevolgd. In 2022 hebben GS in 46 (96%) van de gevallen het advies opgevolgd. In 2 (4%) gevallen hebben GS het advies niet opgevolgd.
8. Naar aanleiding van het afgelopen verslagjaar doet de commissie één aanbeveling. De bezwarencommissie doet de aanbeveling om kritischer en meer zorgvuldig om te gaan met de motivering en vermelding van de juiste juridische grondslag bij primaire besluiten, dit mede in het licht van de nieuwe jurisprudentie inzake het evenredigheidsbeginsel. Ondanks dat deze gebreken veelal in de bezwaarprocedure te herstellen zijn, draagt dit niet bij aan het vertrouwen van de betrokkenen in het zorgvuldig handelen door de provincie Zuid-Holland.
9. In 2023 zijn er 7 rechterlijke uitspraken gedaan die in rechte zijn komen vast te staan. In 2022 zijn er 14 rechterlijke uitspraken gedaan die in rechte zijn komen vast te staan. In 2021 zijn, net als in 2020, 5 rechterlijke uitspraken gedaan die in rechte zijn komen vast te staan. Uit deze rechterlijke uitspraken volgen enkele leerpunten voor zowel de commissie als GS. Deze zijn uitgewerkt in de bijlage behorende bij dit jaarverslag. Uit het aantal onherroepelijke uitspraken dat is gedaan en het aantal bezwaren dat jaarlijks binnenkomt (zie onder 1.), valt op te maken dat de bezwaarprocedure van de provincie Zuid-Holland een sterk filterende werking heeft. Slechts een beperkt aantal partijen kiest er namelijk voor om na het doorlopen van de bezwarenprocedure nog door te procederen bij de bestuursrechter.
10. Op 25 januari 2023 heeft de Eenheid Audit en Advies een auditrapport uitgebracht ten aanzien van de afhandeling van formele bezwaren en klachten door de provincie. Geconcludeerd wordt dat deze processen voldoende geborgd zijn om te komen tot een zorgvuldige en effectieve afhandeling.¹ Externen hebben aangegeven dat zij zeer positief zijn over de wijze waarop de provincie dit proces heeft ingericht en de wijze van communiceren hierover. Daarnaast zijn er een beperkt aantal aanbevelingen gedaan om het proces verder te verbeteren. Deze zijn inmiddels voor het merendeel opgevolgd en besproken met de Eenheid Audit en Advies. De overige aanbevelingen worden meegenomen bij de actualisatie van de reglementen van de bezwarencommissie en klachtfunctionaris die voor 2024/2025 op de planning staat.

1 Eenheid Audit en Advies provincie Zuid-Holland: Eindrapport: Rechtsbescherming bij de provincie Zuid-Holland, d.d. 25 januari 2023

Inleiding

De commissie van advies voor de behandeling van bezwaarschriften van de provincie Zuid-Holland biedt hierbij aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (hierna: GS) haar jaarverslag over 2023 aan.

Artikel 8 van het Reglement behandeling bezwaarschriften Zuid-Holland 2014 verplicht de commissie jaarlijks vóór 1 juli verslag van haar werkzaamheden aan GS uit te brengen. Daarmee verschaft de commissie inzicht in de aard en omvang van haar werkzaamheden en in de wijze waarop zij haar taak uitoefent.

Dit jaarverslag bestrijkt de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

In dit jaarverslag wordt ingegaan op:

- het aantal bezwaarschriften waarover de commissie in 2023 advies heeft uitgebracht;
- het aantal malen dat de commissie in 2023 heeft geadviseerd:
 - o het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren;
 - o het besluit in stand te laten;
 - o het bestreden besluit te herroepen;
 - o een nader onderzoek te verrichten voordat de commissie haar eindadvies kon uitbrengen;
- het aantal malen dat de commissie in 2023 binnen, respectievelijk na afloop van de termijn van 12 weken heeft geadviseerd;
- het aantal malen dat GS in 2023 van het advies van de commissie zijn afgeweken en de gronden waarop zij dat hebben gedaan;
- leeraspecten die de door de commissie behandelde zaken opleveren;
- algemene aanbevelingen van de commissie.

1 Taak, werkwijze en samenstelling van de commissie en haar secretariaat

1.1. Taak en werkwijze van de commissie

De commissie heeft ingevolge artikel 2, eerste lid, van het Reglement behandeling bezwaarschriften Zuid-Holland 2014 (verder: Reglement) tot taak advies uit te brengen over bezwaarschriften die tegen besluiten van GS zijn ingediend. Met toepassing van artikel 2, tweede lid, hebben ook Provinciale Staten en de commissaris van de Koning besloten bezwaarschriften die tegen hun besluiten zijn ingediend om advies aan de commissie voor te leggen. Ingevolge artikel 2, derde lid, worden bezwaarschriften tegen besluiten over provinciale heffingen niet om advies aan de commissie voorgelegd.

Artikel 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht verplicht het bestuursorgaan het besluit waar tegen bezwaar is gemaakt, op de grondslag van het bezwaar volledig te heroverwegen. De beoordeling in bezwaar mag dus niet beperkt blijven tot toetsing van de rechtmatigheid van het bestreden besluit, maar dient - binnen de grenzen van de wet en behoudens specifieke uitzonderingen - een volledig nieuwe afweging van belangen te omvatten, met inachtneming van eventueel gewijzigde omstandigheden. Die verplichting voor het bestuursorgaan geldt ook voor de advisering door de commissie. Dus ook de commissie dient bij haar advisering het bestreden besluit op de grondslag van het bezwaar volledig te heroverwegen.

De zitting van de commissie

De commissie komt tot haar advies door alle op het bezwaarschrift betrekking hebbende stukken te bestuderen en de bezwaarmaker(s), verweerder en derde-belanghebbenden op een, in beginsel openbare, zitting te horen.

Het horen kan in een aantal gevallen achterwege blijven, o.a. als een bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is (artikel 7:3 van de Algemene wet bestuursrecht en bijvoorbeeld AB 2018/29 r.o. 4.4). Volgens de rechtspraak is dat slechts het geval als uit het bezwaarschrift zelf direct duidelijk wordt dat het bezwaarschrift niet-ontvankelijk respectievelijk ongegrond is en over die conclusie redelijkerwijs geen twijfel mogelijk is. Verder kan het horen achterwege blijven als bezwaarmaker daarom verzoekt of als aan het bezwaar volledig tegemoetgekomen wordt en derden-belanghebbenden in dat geval door het niet horen niet in hun belangen worden geschaad.

De commissie ziet het mede als haar taak om op de hoorzitting te bewerkstelligen dat bij partijen over en weer meer begrip voor elkaars standpunten ontstaat.

Waar mogelijk poogt de commissie ook te bevorderen dat partijen met haar hulp ter zitting of eventueel buiten de zitting alsnog tot overeenstemming komen. Soms brengt dit de commissie ertoe de zitting even te schorsen voor een kort overleg tussen partijen 'op de gang', of de behandeling voor een aantal weken aan te houden om partijen te stimuleren meer diepgaand met elkaar te overleggen. Met voornoemde handelswijze tracht de commissie invulling te geven aan twee van de primaire doelen van de bezwaarprocedure, namelijk te komen tot een oplossing van het geschil alsmede het bevorderen of herstellen van het vertrouwen in de overheid.

Met behulp van de hierna vermelde werkwijzen en technieken streeft de commissie er steeds naar dat recht wordt gedaan aan partijen en voorts dat de kwaliteit van de provinciale besluiten en werkwijzen in het concrete geval en ook in meer algemene zin verbetert.

Volledige heroverweging, meenemen van nieuwe informatie en gewijzigde omstandigheden

Bij het besluit op bezwaar moet het bestuursorgaan, behoudens enkele specifieke uitzonderingen, ook alle nieuwe informatie en na het bestreden besluit gewijzigde omstandigheden steeds meewegen. Ook de commissie moet die dus meewegen. Daarom dient het bestuursorgaan in het verweerschrift en tijdens de hoorzitting steeds ook op nieuwe informatie en gewijzigde omstandigheden te attenderen. Dat moet het bestuursorgaan zo tijdig doen dat bezwaarde en eventuele derde-belanghebbenden alle kans krijgen om op deze nieuwe informatie zo mogelijk voorafgaand aan de zitting, maar in elk geval tijdens de zitting, adequaat te reageren. Ook de andere partijen moeten nieuwe informatie tijdig aanleveren. Alleen dan is de commissie in staat direct na de zitting te beslissen welk advies zij zal uitbrengen.

Eventueel herstel van gebreken in de bezwarenprocedure; rol van de commissie daarbij

De bezwarenprocedure is door de wetgever mede bedoeld voor herstel van diverse soorten gebreken. Dat kan op verschillende manieren.

Als het bestreden besluit inhoudelijk niet juist is, zal het bestuursorgaan dat besluit moeten wijzigen, intrekken of vervangen.

Als het bestreden besluit onzorgvuldig is voorbereid, kan het bestuursorgaan in de bezwaarfase het onderzoek geheel of gedeeltelijk overdoen en aan de hand van de uitkomsten daarvan overwegen of het een ander besluit moet nemen dan wel het bestreden besluit in stand kan c.q. moet laten.

Als het bestreden besluit ondeugdelijk is gemotiveerd, zal het bestuursorgaan in de bezwaarfase soms alsnog met een deugdelijke motivering kunnen komen. Als dat lukt, kan of moet het bestuursorgaan het bestreden besluit in stand laten.

Dit noopt ook de commissie tot een heel actieve aanpak. Als het de commissie duidelijk wordt dat het bestreden besluit onzorgvuldig is voorbereid of ondeugdelijk is gemotiveerd, zal zij onderzoeken of er bij herstel van die onzorgvuldigheid of bij aanpassing van de motivering voldoende grond is het bestreden besluit in stand te laten, te wijzigen, in te trekken of te vervangen. Dat kan veel onderzoek ter zitting vergen. Het kan de commissie er ook toe brengen om eerst een tussenadvies uit te brengen waarin GS wordt geadviseerd om eerst een door de commissie omschreven nader onderzoek in te stellen voordat zij haar eindadvies kan uitbrengen. De commissie acht het namelijk in het algemeen onbevredigend om te volstaan met de constatering dat het bestreden besluit onzorgvuldig is voorbereid c.q. ondeugdelijk is gemotiveerd. Daarom heeft de commissie meermalen geadviseerd een bestreden besluit ondanks gebreken in de voorbereiding of gebreken in de motivering in stand te laten, omdat haar was gebleken dat die gebreken tijdens de bezwaarprocedure – in het verweerschrift, ter zitting of na de zitting – waren hersteld of duidelijk herstelbaar waren. Met het oog daarop heeft de commissie herhaaldelijk,

vaak ter zitting, grondig trachten te achterhalen hoe de feiten in werkelijkheid in elkaar staken, respectievelijk zelf onderzocht of aan het bestreden besluit wel een deugdelijke motivering ten grondslag kon worden gelegd en waar nodig alsnog advies gegeven over hoe alsnog tot een sluitende motivering en/of juiste grondslag te komen.

Als het onderzoek van GS onvoldoende is geweest, zal de commissie niet altijd in staat zijn vast te stellen welk besluit passend zal zijn.

Soms zal de commissie dan direct eindadvies uitbrengen over de geconstateerde gebreken met een concrete omschrijving van de punten die (nader) onderzocht moeten worden, waarna het aan GS is op basis van de uitkomsten daarvan te besluiten of het bestreden besluit in stand kan blijven of door welk besluit het moet worden vervangen. Een andere keer zal de commissie eerst tussenadvies uitbrengen. Dat tussenadvies zou bijvoorbeeld kunnen inhouden dat op bepaalde punten het onderzoek moet worden aangevuld of opnieuw moet worden verricht, waarna de commissie – na partijen over de rapportage van dat verbeterde of nieuwe onderzoek te hebben gehoord – pas eindadvies zal uitbrengen, te weten over de kernvraag of het bestreden besluit in stand kan blijven of door welk besluit het moet worden vervangen.

Signaleren van algemene knelpunten

De commissie signaleert in haar advies, óók als zij het ingediende bezwaarschrift ongegrond acht, soms een knelpunt in de provinciale regelgeving of een algemeen knelpunt in de uitvoering. Indien dergelijke knelpunten worden gesignaleerd, worden deze veelal door de commissie als opmerking ten overvloede meegenomen in het advies van de bezwaarzaak waarbij het knelpunt is gesignaleerd. Tevens worden deze knelpunten via het secretariaat van de commissie onder de aandacht gebracht bij de juristen van Juridische Zaken en zal er waar nodig actie ondernomen worden.

Plenaire vergaderingen

De commissie komt eenmaal of tweemaal per jaar in plenaire vergadering bijeen, voor het bespreken van gemeenschappelijke aangelegenheden van inhoudelijke en organisatorische aard en voor de vaststelling van haar jaarverslag met de daarin op te nemen algemene aanbevelingen.

Fysiek en digitaal horen

De commissie heeft als uitgangspunt fysiek te horen. Enkel wanneer alle betrokken partijen aangeven digitaal te willen worden gehoord, zal de hoorzitting middels MS Teams plaatsvinden. Als het voor een of meer van de partijen of commissieleden niet mogelijk is om de zitting fysiek bij te wonen, kan de commissie ervoor kiezen de hoorzitting in hybride vorm te houden. Daarbij wordt dan ook MS Teams gebruikt.

Audit Rechtsbescherming

Eind 2022 heeft er een audit plaatsgevonden betreffende de uitvoering van de bezwaar- en klachtprocedure door de provincie Zuid-Holland. Op 25 januari 2023 heeft de Eenheid Audit en Advies een eindrapport uitgebracht.² Uit dit rapport volgt dat de afhandeling van formele bezwaren en klachten voldoende is geborgd om te komen tot een zorgvuldige en effectieve afhandeling. Externen hebben aangegeven dat zij zeer positief zijn over de wijze waarop de provincie dit proces heeft ingericht en de wijze van communiceren hierover. Daarnaast zijn er een beperkt aantal aanbevelingen gedaan om het proces verder te verbeteren.

² Eenheid Audit en Advies provincie Zuid-Holland: Eindrapport: Rechtsbescherming bij de provincie Zuid-Holland, d.d. 25 januari 2023

Deze zien op onder meer de registratie van relevante indicatoren, archivering, werkinstructie en periodiek overleg met omgevingsdiensten. Aan het merendeel van de aanbevelingen is reeds opvolging gegeven en besproken met de Eenheid Audit en Advies. De overige aanbevelingen worden meegenomen bij de actualisatie van de reglementen van de bezwarencommissie en klachtfunctaris die op de planning staat voor 2024/2025.

1.2. Samenstelling van de commissie

De commissie bestaat sinds 2022 uit een algemene kamer.

De hoorzittingen van de algemene kamer vinden in beginsel plaats op de donderdagmiddag. Deze kamer houdt elke week een fysieke dan wel digitale hoorzitting, tenzij er in een bepaalde week geen te behandelen zaken zijn.

GS hebben het aantal leden van de commissie bepaald op 13. GS benoemen de leden via een open sollicitatieprocedure. Van de 13 leden benoemen zij er één als voorzitter en één of meer leden als plaatsvervangend voorzitter.

Volgens artikel 6 van het Reglement benoemen GS de leden voor 4 jaar en kunnen zij hen eenmaal herbenoemen. GS kunnen hiervan in voorkomende gevallen afwijken. De benoemingsperiode voor de leden van de algemene kamer liep door tot 1 mei 2023. In verband met het aflopen van de benoemingstermijn medio 2023 en het niet kunnen herbenoemen van meerdere leden, zijn per 1 mei 2023 diverse nieuwe leden en een plaatsvervangend voorzitter door GS benoemd.

In 2023 was de samenstelling:

- Voorzitter: - mevrouw W. van den Hoek
Plv. voorzitter: - mevrouw E.D.M. Knegt
- de heer S. Kole (per 1 mei 2023)
- de heer P. Plambeck
- de heer R.S. Wertheim
Leden: - de heer R. van Baaren (per 1 mei 2023)
- mevrouw M. Chébtí
- de heer C.D.J. van Estrík
- de heer J. Geelhoed
- mevrouw G.J. de Haan-Kamphorst
- de heer F. Oudshoorn (per 1 mei 2023)
- mevrouw L. Schouwenaars (tot 1 mei 2023)
- de heer M. Stremler (tot 1 mei 2023)
- mevrouw N. Walgemoed (per 1 mei 2023)
- de heer B.J.W. Walraven (tot 1 mei 2023)
- de heer J.M. Weststeijn

1.3. Het bezwarenssecretariaat

GS hebben aan de commissie een secretaris en een aantal plaatsvervangend secretarissen toegevoegd. Het secretariaat ondersteunt de commissie in al haar werkzaamheden. Deze ondersteuning bestaat uit het toetsen van bezwaarschriften aan de vereisten van de Algemene wet bestuursrecht, het samenstellen van dossiers, het organiseren van hoorzittingen, het verzorgen van contacten en het voeren van correspondentie met partijen, het opstellen van conceptverslagen van de hoorzittingen, het adviseren in raadkamer en het opstellen van conceptadviezen. Daarnaast onderzoekt het secretariaat aan het begin van het traject of het ingediende bezwaarschrift naar een andere instantie moet worden doorgezonden en voorts of de bezwaren met behulp van de informele aanpak op te lossen zijn.

Het secretariaat van de commissie is als onderdeel van het cluster Rechtsbescherming gepositioneerd binnen Juridische Zaken. Hiermee is tot uitdrukking gebracht dat voor het secretariaat van de commissie een taak is weggelegd op het gebied van 'juridische control'. Het secretariaat kan vanuit deze positie, in samenwerking met de overige juristen binnen het team, verbeteringen voorstellen voor de uitvoering van provinciale taken, beleid- en regelgeving en de processen van de provinciale overheid.

Gedurende het verslagjaar hebben de volgende personen de functie van (plaatsvervangend) secretaris bekleed:

- Secretaris: - de heer E.P.M. Gabriëls
- Plaatsvervangend secretarissen: - de heer J.J. Broekhuijzen
- mevrouw Y.F.J. Fransen
- mevrouw R. Kroon-Overdijk
- mevrouw M. Ramselaar
- mevrouw I.R. van der Veen
- de heer K. Willeijns

De secretaris en plaatsvervangend secretarissen zijn in hun werk in 2023 ondersteund door twee juridisch ondersteuners.

2 Bezwaarschriften en adviezen

2.1. Aantallen

In 2023 zijn 152 bezwaarschriften ingediend. In 2022, 2021 en 2020 waren dat er respectievelijk 116, 160 en 131. Uit voorgaande valt op te maken dat er dus een toename is van het aantal bezwaarschriften. Een specifieke verklaring valt hier niet voor te geven. De toekomst zal moeten uitwijzen hoe dit zich gaat ontwikkelen. De afgelopen jaren fluctueerde het aantal zaken wel vaker en de toename van het aantal zaken is dus niet opvallend te noemen. Wel merkt de commissie nog op dat de complexiteit en omvang van zaken steeds verder toeneemt. Dit maakt dat zaken steeds bewerkelijker worden en daardoor gemiddeld genomen meer tijd in beslag nemen. Daarnaast had de commissie afgelopen verslagjaar tevens te maken met enkele complexe en omvangrijke zaken die de nodige politieke en maatschappelijke aandacht hebben en derhalve op veel belangstelling konden rekenen. Deze zaken namen tevens veel tijd in beslag.

Bij de aanvang van 2023 waren nog 79 eerder ingediende bezwaarschriften bij de commissie in behandeling. Dat betekent dat de commissie in 2023 in totaal 231 bezwaarschriften in behandeling had; drie daarvan zijn naar een andere instantie doorgezonden.

2.2. Aantal bezwaarschriften dat informeel is afgehandeld

Een belangrijke taak van het cluster rechtsbescherming is om te onderzoeken of het geschil zonder advies van de commissie kan worden opgelost, bijvoorbeeld door aanpassing van het besluit of via een informeel gesprek. Deze taak is uitgewerkt in de brochure “Informeel aanpak van bezwaren en klachten bij de provincie Zuid-Holland” (2018). Als deze bemiddeling succes heeft, kan het bezwaarschrift worden ingetrokken.

In 2023 zijn van de in totaal 136 afgedane zaken 80 bezwaarschriften ingetrokken (in 2022 74 van 129):

- 73 na informeel overleg;
- in 7 gevallen om een andere reden (in 2022 6).

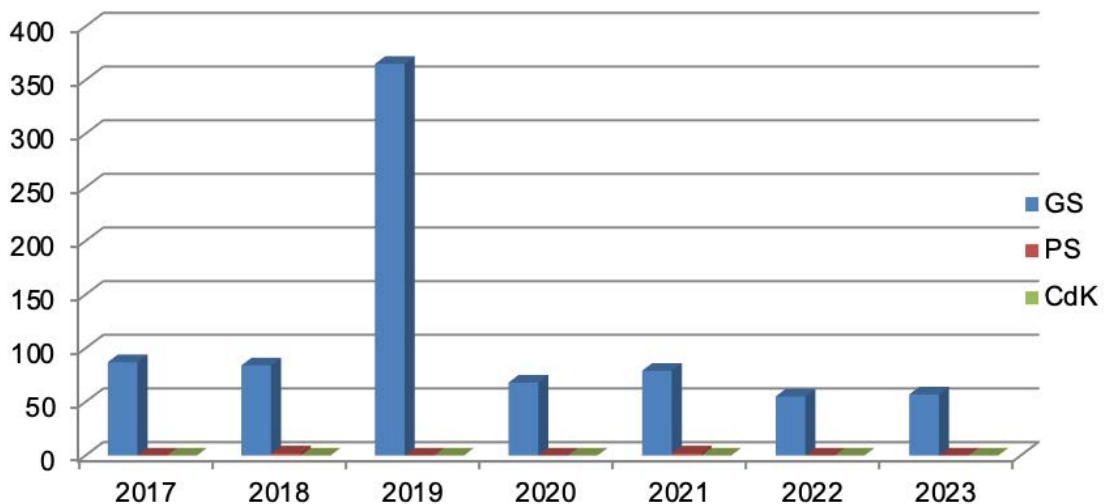
Door het informele overleg zijn in 2023 in totaal 54% van de bezwaarschriften zonder advies van de commissie opgelost. Ten opzichte van vorig jaar (57%) is dit een lichte daling.

De commissie acht het waardevol dat steeds wordt bezien of het geschil op informele wijze kan worden opgelost. Dit acht zij belangrijk omdat dit onder meer een belangrijke bijdrage kan leveren aan het beeld van een betrouwbare overheid en het creëren van meer draagvlak voor de besluitvorming. Met deze aanpak worden de juridisering van de bezwaarprocedures en eventuele beroepsprocedures voorkomen. Het secretariaat zal in beginsel bij elk binnengekomen bezwaar met partijen bezien of een informele oplossing van het geschil mogelijk is. In het geval dat geen informeel overleg heeft plaatsgevonden of als informeel overleg niet tot een oplossing heeft geleid, zal ook de commissie zelf op de zitting[→] bezien of zij partijen nog tot elkaar kan brengen. Opgemerkt dient te worden dat de informele aanpak niet altijd tot oplossing van het geschil kan leiden. Zo kunnen er ondanks begrip voor elkaars situatie en een duidelijke

toelichting alsnog principiële (juridische) geschillen dan wel een verschil van inzicht blijven bestaan. In die gevallen zal de formele procedure doorlopen worden en zal de commissie advies uitbrengen. Tot slot is het goed om te melden dat de commissie verder aankomend verslagjaar aandacht zal hebben de vaardigheden met betrekking tot het horen verder te perfectioneren. Hierbij zal aandacht zijn voor het ter zitting bemiddelend optreden met als doel alsnog ter zitting tot een oplossing van het geschil te komen. Tevens zal er aandacht zijn voor het goed informeren van de diverse betrokkenen over het proces, zowel inhoudelijk als processueel en zal er aandacht zijn voor het aspect dat betrokkenen zich, binnen de grenzen van een goede procesorde, goed gehoord voelen.

2.3. Aantallen bezwaarschriften waarover de commissie jaarlijks advies heeft uitgebracht

Toelichting

In 2023 heeft de commissie 57 adviezen uitgebracht. Afgelopen jaren lag het aantal bezwaarschriften waarover de commissie advies heeft uitgebracht, op een enkele uitschieter na, op een gemiddelde van circa 80 adviezen. De laatste jaren was er reeds een afnemende trend waarneembaar en dit aantal lijkt zich de laatste twee jaar te stabiliseren op ruim 55 adviezen per jaar. Net als vorig verslagjaar zijn er ook dit jaar geen zaken met grote aantallen afzonderlijke bezwaren geweest en dat verklaart dan ook de lagere aantallen ten opzichte van enkele jaren terug. Daarnaast is er wederom een groot aantal zaken via de informele aanpak opgelost waardoor in die gevallen geen advies uitgebracht hoefde te worden. Voorts dient opgemerkt dat de omvang en complexiteit van veel zaken blijft toenemen als gevolg waarvan per zaak gemiddeld genomen voor de afhandeling meer tijd gemoeid is dan jaren geleden.

Provinciale Staten en de commissaris van de Koning hebben in 2023 geen bezwaarschriften voorgelegd.

In 2023 had de commissie in totaal 231 bezwaarschriften in behandeling. Drie zijn ter behandeling naar een andere instantie doorgezonden; 80 zijn ingetrokken. Over 57 bezwaarschriften heeft de commissie advies uitgebracht. De overige 95 bezwaarschriften waren op 31 december 2023 nog bij de commissie in behandeling.

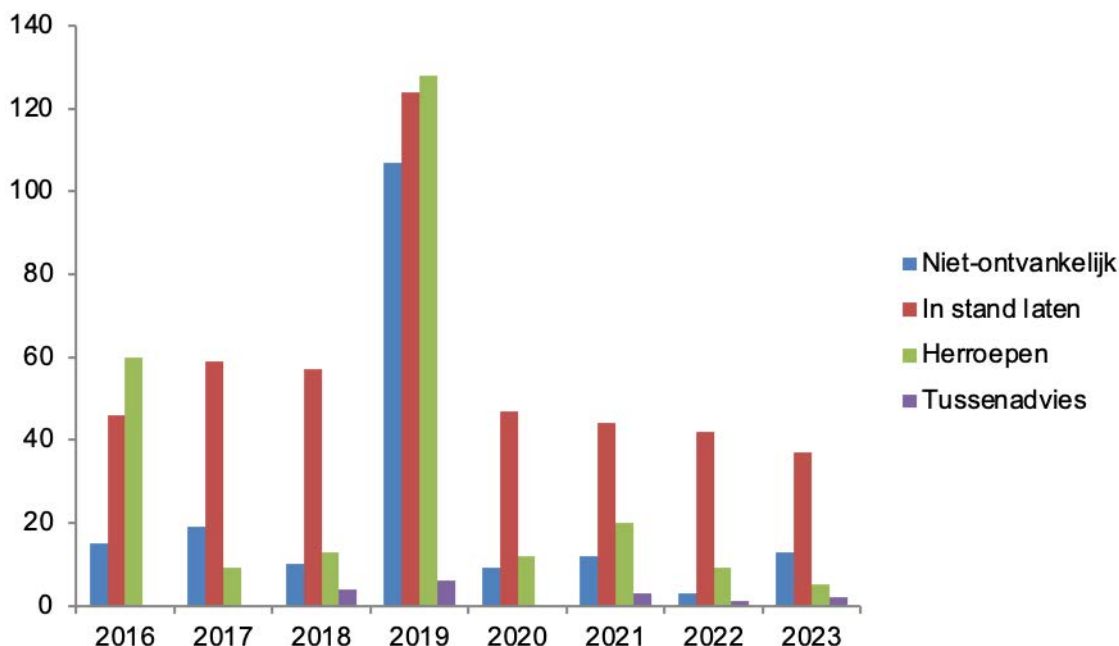
2.4. De in de adviezen getrokken vier soorten conclusies ('dicta')

Aantallen naar onderwerp

Op verzoek van Provinciale Staten is onderstaande tabel opgenomen waarin per onderwerp wordt vermeld hoeveel adviezen de commissie in 2023 heeft uitgebracht en in hoeveel van die adviezen zij geadviseerd heeft om het bezwaar (i) niet-ontvankelijk of (ii) het bestreden besluit in stand te laten, (iii) het bestreden besluit te herroepen, (iv) of een tussenadvies heeft uitgebracht. Ter vergelijking zijn steeds tussen haakjes de aantallen van deze vier soorten dicta in 2022 vermeld.

Bezwaarschriften per categorie (tussen haakjes betreft aantal in 2021)	Aantal	Niet-ontvankelijk	In stand laten	Besluit herroepen	Tussenadvies
A. Handhavingsbesluiten (HH) totaal	15 (14)	1 (0)	11 (10)	3 (4)	0 (0)
HH Dienst Beheer Infrastructuur	0 (1)	0 (0)	0 (1)	0 (0)	0 (0)
HH DCMR Milieudienst Rijnmond	9 (6)	0 (0)	7 (3)	2 (3)	1 (0)
HH Omgevingsdienst Haaglanden	2 (5)	0 (0)	1 (5)	1 (0)	0 (0)
HH Omgevingsdienst Midden-Holland	0 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (1)	0 (0)
HH Omgevingsdienst West-Holland	1 (0)	0 (0)	1 (0)	0 (0)	0 (0)
HH Omgevingsdienst Zuid Holland-Zuid	3 (1)	1 (0)	2 (1)	0 (0)	0 (0)
B. Vergunningen (VV) totaal	12 (8)	7 (0)	5 (5)	0 (3)	0 (0)
VV Dienst Beheer Infrastructuur	3 (1)	2 (0)	1 (1)	0 (0)	0 (0)
VV DCMR Milieudienst Rijnmond	1 (1)	0 (0)	1 (1)	0 (0)	0 (0)
VV Omgevingsdienst Haaglanden	8 (5)	5 (0)	3 (3)	0 (2)	0 (0)
VV Omgevingsdienst Midden-Holland	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
VV Omgevingsdienst West-Holland	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
VV Omgevingsdienst Zuid Holland-Zuid	0 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (1)	0 (0)
C. Subsidie	21 (16)	4 (1)	14 (15)	2 (0)	1 (1)
D. Wet open overheid	3 (3)	1 (0)	1 (2)	1 (1)	0 (0)
E. PS	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
F. Planschade/Nadeelcompensatie	0 (7)	0 (0)	0 (7)	0 (0)	0 (0)
G. Overig (Verkeersbesluit/ faunabeheerplan/ ingebrekestelling)	5 (6)	0 (2)	5 (3)	0 (1)	0 (0)
Totaal	57 (55)	13 (3)	36 (42)	6 (9)	2 (1)

Aantallen in totaal van de verschillende 'dicta'

Toelichting

De commissie achtte in 2023 23% (13) van de bezwaarschriften niet-ontvankelijk. Ten aanzien van 65% (37) van de bezwaarschriften heeft zij geadviseerd om het besluit in stand te laten. Zij heeft bij 9% (5) van de bezwaarschriften geadviseerd het primaire besluit te herroepen. Dit verslagjaar zijn er 2 tussenadviezen (3%) uitgebracht.

Ter vergelijking de percentages uit 2022. Toen adviseerde de commissie met betrekking tot 5% (3) van de bezwaarschriften tot niet-ontvankelijk verklaring, inzake 78% (42) van de bezwaarschriften tot het in stand laten van het besluiten en in 17% (9) van de gevallen om het besluit te herroepen. In twee gevallen bracht de commissie in 2022 een tussenadvies uit.

Wat opvalt, is dat in 2023 procentueel gezien aanzienlijk vaker dan in 2022 is geadviseerd om bezwaarschriften tegen het bestreden besluit niet-ontvankelijk te verklaren. Dit is voor een groot deel te verklaren doordat in meerdere zaken betreffende ontheffingen in het kader van soortenbescherming op grond van de Wet natuurbescherming de betrokkene(n) te ver weg woonde(n) van de feitelijke handeling waarvoor ontheffing was aangevraagd alsmede geen sprake was van mogelijke gevolgen van enige betekenis waardoor zij niet als belanghebbende(n) waren aan te merken. Voorts valt op dat het aantal adviezen waarbij geadviseerd wordt het besluit te herroepen aanzienlijk lager ligt. Zoals nog uit de aanbevelingen zal volgen betekent dit niet per definitie dat hieruit geconcludeerd kan worden dat de kwaliteit van de primaire besluitvorming in het verslagjaar goed op orde was. Uiteraard is het wel positief dat in een groot aantal gevallen het dictum van het besluit (uiteindelijk) in stand kan blijven.

Waarom heeft de commissie geadviseerd het bestreden besluit te herroepen of nader te overwegen?

Categorie	
Subsidie	<p>In de betreffende zaak was subsidie aangevraagd. GS hadden hierbij de aanname gedaan dat het ging om een subsidie in het kader van de Subsidieregeling Kwalitysimpuls Zuid-Hollandse Journalistiek. Naar het oordeel van de commissie diende het bestreden besluit herroepen te worden nu bleek dat geen sprake was van een aanvraag op grond van voornoemde subsidieregeling. Daarnaast was de commissie van oordeel dat de aanvraag ten onrechte op grond van artikel 11, eerste lid, onder e, van de Asv is geweigerd. Vanwege het ontbreken van een deugdelijke verzendadministratie kon namelijk niet aangetoond worden dat bezwaarde in de gelegenheid is gesteld de missende informatie alsnog te doen toekomen. Desalniettemin adviseerde de commissie GS het besluit na aanpassing van de grondslag en aanvulling van de motivering alsnog te weigeren. Zo heeft de commissie geconstateerd dat bezwaarde met de aanvraag beoogd heeft een incidentele subsidie als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, sub d, van de Awb, aan te vragen. De commissie adviseerde GS, gelet op de inhoud van de aanvraag en de daarover door bezwaarde gegeven toelichting alsnog op grond van artikel 13, sub e, van de Asv de subsidie te weigeren nu deze niet binnen het beleid van de provincie past.</p>
Handhaving	<p>In een andere zaak hadden GS aan een inrichting een last onder dwangsom opgelegd vanwege een overtreding van een vergunningsvoorschrift alsmede van artikel 17.1 van de Wet milieubeheer. De commissie constateerde voor beide overtredingen dat geen sprake was van een voor de hand liggend gevaar voor herhaling. De commissie kwam derhalve tot de conclusie dat de last onder dwangsom ten onrechte is opgelegd en heeft derhalve geadviseerd het besluit te herroepen.</p> <p>In weer een andere zaak hadden GS geoordeeld dat sprake was van een overtreding van de voorschriften van de waterwetvergunning die voor bezwaarde van kracht was. Volgens GS was de Seasonal Performance Factor van het bodemenergiesysteem niet conform het betreffende voorschrift berekend. Derhalve hadden GS een last onder dwangsom opgelegd. De commissie oordeelde dat de door GS gestelde eisen met betrekking tot de berekening en registratie niet volgden uit de voorschriften en op dit punt onvoldoende duidelijk waren waardoor GS hier niet op konden handhaven. De commissie oordeelde derhalve dat er geen sprake was van een overtreding en de last onder dwangsom herroepen moest worden.</p> <p>In weer een andere zaak oordeelde de commissie dat twee van de vijf aan een inrichting opgelegde lasten herroepen moesten worden. Ten aanzien van de eerste opgelegde last constateerde de commissie dat GS op grond van artikel 5:6 van de Awb geen herstelsanctie mochten opleggen zolang een andere wegens dezelfde overtreding opgelegde herstelsanctie van kracht is. Nu er reeds ten aanzien van de betreffende overtreding in hetzelfde besluit een last was opgelegd concludeerde de commissie dat GS niet bevoegd waren de betreffende last onder dwangsom op te leggen. In het geval van de andere last oordeelde de commissie dat er geen gevaar voor herhaling van de overtreding meer bestond.</p> <p>Derhalve adviseerde de commissie voornoemde lasten te herroepen. De overige opgelegde lasten konden wel in stand blijven.</p>
Wet openbaarheid bestuur/ Bibob	<p>In één zaak oordeelde de commissie dat GS een overeenkomst tussen de provincie Zuid-Holland en BIJ12 alsnog openbaar diende te maken. De commissie deelde namelijk niet het standpunt van GS dat nu de overeenkomst tussen de provincie Friesland en BIJ12 reeds openbaar was gemaakt niet langer meer openbaar gemaakt hoefde te worden. De commissie was namelijk van oordeel dat sprake is van verschillende overeenkomsten, reeds omdat deze zijn gesloten door verschillende provincies. De commissie adviseerde derhalve het besluit ten aanzien van dit punt te herroepen en de overeenkomst alsnog openbaar te maken.</p>

2.5. Contraire besluiten

Ten aanzien van 49 bezwaarschriften waarover de commissie in 2022 en 2023 advies heeft uitgebracht, hebben GS in 2023 een beslissing op bezwaar genomen.

In 3 van die 49 (6%) gevallen hebben GS het advies van de commissie (deels) niet gevolgd. Ter vergelijking: in 2022 is in 2 van de 48 (4%) gevallen het advies niet gevolgd. In 2021 was dit in 2 van de 82 (2%) gevallen.

In 2023 hebben GS in 94% (49) van de gevallen het advies van de commissie gevolgd. In 6% (3) van de gevallen is het advies van de commissie niet gevolgd. In 2022 hebben Gedeputeerde Staten in 46 (96%) gevallen het advies niet opgevolgd. In 2 (4%) gevallen is het advies destijds niet gevolgd.

Twee gevallen waarin GS het advies niet gevolgd hebben betroffen bezwaren inzake opgelegde lasten onder dwangsom. De andere zaak betrof een bezwaar tegen een geweigerde vergunning op grond van de Wet natuurbescherming.

In de eerste zaak hadden GS aan een inrichting een last onder dwangsom opgelegd vanwege een overtreding van een vergunningsvoorschrift alsmede van artikel 17.1 van de Wet milieubeheer. De commissie constateerde voor beide overtredingen dat geen sprake was van voor de hand liggend gevaar voor herhaling. De commissie kwam derhalve tot de conclusie dat deze lasten onder dwangsom ten onrechte zijn opgelegd en heeft derhalve geadviseerd de besluiten te herroepen. In tegenstelling tot de commissie stelden GS in de beslissing op bezwaar dat, onder verwijzing naar de criteria die de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hieraan geeft, gelet op alle omstandigheden wel degelijk sprake zou zijn van een kans op herhaling en derhalve een last onder dwangsom in beide gevallen legitiem is. GS zijn derhalve contrair gegaan aan het advies van de commissie.

In de andere handhavingszaak oordeelde de bezwarencommissie, in tegenstelling tot GS, dat de betreffende verbrandingsinstallatie een stookinstallatie is als bedoeld in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit). Omdat de verbrandingsinstallatie volgens de commissie gelet op artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van het Activiteitenbesluit, aan te merken is als een naverbrandingsinstallatie, artikel 5.4 van het Activiteitenbesluit niet van toepassing is en GS derhalve op grond hiervan niet konden handhaven. De commissie adviseerde GS dan ook het besluit te herroepen. GS verwezen in de beslissing op bezwaar naar het advies van de commissie waaruit zou blijken dat de commissie op basis van de verklaring van bezwaarde aanneemt dat de verbrandingsinstallatie beschouwd kan worden als een installatie voor de zuivering van restgassen. GS gaven aan zich hierin niet te kunnen vinden. Centraal in de definitie van de naverbrandingsinstallatie staat volgens GS namelijk dat het systeem moet zijn ontworpen voor de zuivering van restgassen. GS stelden zich op het standpunt dat niet is aangetoond dat de installatie is ontworpen met als hoofddoel het zuiveren van restgassen door middel van een volledige verbranding. In het ontwerp bij bezwaarde zijn elementen opgenomen die een volledige verbranding juist in de weg kunnen staan. Uit het ontwerp blijkt als hoofddoel het opwekken van stoom waarbij ten behoeve van de stoomproductie concessies zijn gedaan aan de volledige verbranding. Bij het ontwerp van een naverbrander kan geen enkele concessie worden gedaan aan de volledige verbranding en moeten onverbrande emissies tot (vrijwel) nul worden gereduceerd, aldus GS. Vorenstaande hebben GS nader toegelicht in de beslissing op bezwaar. Gelet op vorenstaande kwamen GS tot de conclusie dat de installatie niet als naverbrandingsinstallatie is aan te merken waardoor artikel 5.4 van het Activiteitenbesluit wel degelijk van toepassing is en het besluit om op grond van een overtreding van dit artikel te handhaven derhalve in stand kan blijven.

In de derde zaak was een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming geweigerd. De commissie kwam in de betreffende zaak, in tegenstelling tot GS, tot de conclusie dat GS een eerdere brief wel hadden moeten aanmerken als een positieve weigering die naar haar aard gelijk te stellen is aan een natuurvergunning en kan dienen als referentiesituatie. Deze brief had derhalve als referentiesituatie bij de aanvraag betrokken moeten worden in plaats van een verleende revisievergunning van 1995. Na beoordeling van de aanvraag met de positieve weigering als referentiesituatie, concludeerde de commissie dat in het onderhavige geval met succes gebruik kon worden gemaakt van intern salderen en derhalve geen natuurvergunning nodig was. De commissie adviseerde GS het besluit dan ook te herroepen. GS waren het met dit oordeel van de commissie niet eens en stelden zich op het standpunt dat een positieve weigering niet gelijk gesteld kan worden met een natuurvergunning en derhalve niet kan dienen als referentiesituatie. Daarbij komt dat zij vanwege nieuwe inzichten, die onder meer uit jurisprudentie volgden, tot de conclusie kwamen dat voor de situatie een vergunning noodzakelijk is nu er sprake is van een toename van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuurwaarden. GS concludeerden uiteindelijk dat met de gevraagde activiteit niet kon worden uitgesloten dat deze een belemmering vormt voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. GS besloten derhalve de weigering van de aanvraag alsnog in stand te laten.

2.6. Rechtspositionele bezwaarschriften

Door de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren op 1 januari 2020 is de commissie, behoudens gevallen die onder het overgangsrecht vallen, niet langer meer bevoegd over dergelijke geschillen te oordelen. Derhalve is op 1 januari 2021 besloten de rechtspositionele kamer van de commissie op te heffen. Inmiddels is de laatste zaak die de commissie nog in behandeling had via de informele weg opgelost. Het is niet de verwachting dat er gelet op de periode dat de nieuwe wet reeds van kracht is nog nieuwe zaken zullen volgen. Na dit verslagjaar zal dit onderdeel derhalve komen te vervallen.

2.7. Termijnen

De Algemene wet bestuursrecht geeft voor de totale behandeling van bezwaarschriften een aantal termijnen, maar niet voor de fase van advisering door bezwarencommissies. De commissie heeft zichzelf een adviestermijn opgelegd van twaalf weken na het einde van de bezwaartermijn. Die termijn wordt opgeschort als nader onderzoek nodig is of als informeel overleg plaatsvindt en bezwaarde daarmee instemt.

In 2023 heeft de commissie in 86% (49) van de bezwaarschriften advies uitgebracht binnen de termijn van twaalf weken (incl. opschortingen) die zij zichzelf heeft opgelegd. In 14% (8) van de bezwaarschriften gebeurde dat na afloop van die termijn. In 2022 en 2021 was 76% (42) respectievelijk 89% (70) van de adviezen binnen de (door de commissie zelf opgelegde) termijn uitgebracht. De gemiddelde adviestermijn bedroeg in 2023 10 weken. In 2022 bedroeg deze 11 weken. Uit voorgaande valt op te maken dat de interne normstelling van 85% tijdig afgedane adviezen is behaald. Tevens is de gemiddelde adviestermijn iets verbeterd.

Voorts is gebleken dat GS in 2023 49 keer een beslissing op bezwaar hebben genomen na advisering door de bezwarencommissie. In 42 gevallen (86%) hebben GS binnen de wettelijke termijn beslist. In 7 gevallen (14%) hebben GS niet tijdig beslist. Ter vergelijking: In 2022 hebben GS in 48 gevallen een beslissing op bezwaar genomen. In 38 van die gevallen (79%) hebben GS binnen de wettelijke termijn beslist. In 7 gevallen (14%) hebben GS niet tijdig beslist.

Voorts is gebleken dat GS in 2023 ten aanzien van 49 gevallen waarin door de bezwarencommissie is geadviseerd een beslissing op bezwaar hebben genomen. In 42 gevallen (86%) hebben zij binnen de wettelijke termijn beslist. In 7 gevallen (14%) hebben GS niet tijdig beslist. Ter vergelijking: In 2022 hebben GS in 48 gevallen een beslissing op bezwaar genomen. In 38 van die gevallen (79%) hebben GS binnen de wettelijke termijn beslist. In 7 gevallen (14%) hebben GS niet tijdig beslist. Uit voorgaande valt op te maken dat GS afgelopen verslagjaar vaker tijdig hebben beslist op bezwaren.

3 Leeraspecten

3.1. Inleiding

Bij haar werkzaamheden stuit de commissie soms op meer algemene knelpunten, bij de bezwaren-behandeling zelf, of in de provinciale regelgeving dan wel het beleid van de provincie of de uitvoering daarvan. Naast haar kerntaak – het formuleren van adviezen over de ingediende bezwaarschriften – heeft de commissie de mogelijkheid die knelpunten te signaleren en daarover aanbevelingen te doen om die knelpunten op te lossen. Zie hierna paragraaf 3.3.

Daarnaast kijkt de commissie naar aanleiding van rechterlijke uitspraken over zaken waarin zij in het verleden heeft geadviseerd, ook naar mogelijke lessen die uit die uitspraken zijn te trekken; zie daarvoor de bijlage 'Finale rechterlijke uitspraken uit 2023: enkele leerpunten'. Ten aanzien van dit punt valt het de commissie op dat als gekeken wordt naar het aantal bezwaarschriften dat jaarlijks binnenkomen, het aantal partijen dat na de bezwaarprocedure nog verder procedeert zeer beperkt is.³ Zo is in 2023 in 7 gevallen uitspraak gedaan die in rechte zijn komen vast te staan. In 2022 was dit in 14 gevallen en in 2021 en 2020 is in slechts 5 zaken uitspraak gedaan door een rechterlijke instantie die in rechte zijn komen vast te staan. Geconcludeerd kan dus worden dat de bezwaarprocedure van de provincie een sterk filterende werking heeft en partijen om voor hen moverende redenen in de meeste gevallen geen aanleiding zien verder te procederen bij de bestuursrechter.

De voorzitter van de commissie heeft het jaarverslag over 2022 op verzoek van de Statencommissie Bestuur en Middelen in een vergadering van die Statencommissie toegelicht en vragen van de Statencommissie over dat verslag beantwoord.

3.2. Reactie van GS op de aanbeveling uit 2022

In het jaarverslag over 2022 heeft de commissie één aanbeveling gedaan aan GS.

De commissie constateerde dat de kennis en toepassing van de informele aanpak die aan de bezwaarbehandeling voorafgaat per betrokken medewerker kan verschillen en in algemene zin niet goed geborgd is binnen de interne organisatie en de omgevingsdiensten. De commissie deed daarom de aanbeveling om de informele aanpak beter te borgen in het reglement van de bezwarencommissie, waarbij als uitgangspunt geldt dat in bezwaarprocedures altijd eerst gekeken wordt of een bezwaarzaak via de informele weg opgelost kan worden.

GS hebben na ontvangst van het jaarverslag over 2022 aan Provinciale Staten laten weten dat zij deze aanbevelingen zullen opvolgen en dat het secretariaat van de bezwarencommissie de wijziging van het reglement verder op zal pakken. Inmiddels is door het secretariaat van de bezwarencommissie de toepassing van de informele aanpak nadrukkelijk opgenomen in de werkinstructie. Daarmee is vanuit het secretariaat van de commissie geborgd dat bij de bezwaarprocedure toepassing wordt gegeven aan de informele aanpak en betrokken ambtenaren van de provincie en omgevingsdiensten nadrukkelijk gewezen worden op de toepassing van de informele aanpak. Als gevolg van drukte en onderbezetting is nog niet toegekomen aan de aanpassing van het reglement. Deze aanpassing staat nu op de planning voor het tweede deel van 2024.

³ Zie voor de jaarlijkse aantallen binnengekomen bezwaren paragraaf 2.1.

3.3 Algemene aanbevelingen 2023

De bezwarencommissie constateert de laatste jaren regelmatig dat de motivering van de bestreden primaire besluiten gebreken vertonen dan wel dat de grondslag van het besluit in bezwaar herzien dient te worden omdat deze het besluit niet kan dragen. De volledige heroverweging in bezwaar maakt het in veel gevallen mogelijk dergelijke gebreken te herstellen, hetgeen in het merendeel van gevallen ook gebeurt zonder dat de uitkomst van het besluit (dictum) wijzigt. Ondanks dat deze handelwijze veelal juridisch toelaatbaar is, draagt dit niet bij aan het vertrouwen van de burger in het handelen van de overheid. Bezwaarden zijn, veelal bij subsidiekwesties (tendersubsidies) maar ook andere kwesties, gebonden aan hetgeen zij hebben aangevraagd en mogen vervolgens in bezwaar niets meer toevoegen of wijzigen. Het is dan wrang, ondanks dat dit vanuit juridisch oogpunt uitlegbaar is, zij niets meer mogen aanvullen of wijzigen terwijl het bestuursorgaan dit ten aanzien van de motivering en grondslag in beginsel wel mag. De commissie en secretariaat hebben reeds meerdere signalen ontvangen dat bezwaarden GS hierdoor als onzorgvuldig en onbetrouwbaar ervaren. Daarnaast legt een en ander ook een grote druk op de capaciteit van de commissie en het daartoe behorende secretariaat omdat tijdens de zitting onderzocht moet worden of alsnog een sluitende motivering dan wel juiste grondslag gegeven kan worden voor het besluit, hetgeen daarna in het advies weer extra uitwerking behoeft. De commissie is zich er overigens van bewust dat dergelijke gebreken niet in alle gevallen te voorkomen zijn. Zo kan er sprake zijn van nieuwe inzichten of feiten en omstandigheden die eerder redelijkerwijs niet kenbaar waren. Ook kan er sprake zijn van bulkbesluiten waarbij er omwille van de tijd en middelen die gemoeid zijn bij het zeer uitgebreid motiveren van het besluit de afweging wordt gemaakt een iets minder gedetailleerde motivering aan de primaire besluiten ten grondslag te leggen. Dit neemt niet weg dat deze motivering op zijn minst correct moet zijn alsmede de juiste (juridische) grondslag moet vermelden. Daarbij is het gelet op de nieuwe jurisprudentie inzake het evenredigheidsbeginsel vaker noodzakelijk meer nadrukkelijk te motiveren waarom het besluit niet in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. De commissie doet derhalve de aanbeveling om kritischer en meer zorgvuldig om te gaan met de motivering, mede dus ook in het licht van de nieuwe jurisprudentie en inzichten met betrekking tot het evenredigheidsbeginsel, en met de vermelding van de grondslag van de primaire besluiten.

De commissie heeft voorts geen signalen ontvangen dat onvoldoende aandacht is besteed aan de eerder opgenomen aanbevelingen. Daarbij meldt de commissie verheugd te zijn dat er inmiddels concrete stappen worden ondernomen om de verzendadministratie van de provincie op orde te krijgen, waarover reeds in het jaarverslag van 2021 is aanbevolen deze in lijn te brengen met de eisen die de jurisprudentie hieraan stelt.

Bijlage

Finale rechterlijke uitspraken uit 2023

De bezwarencommissie (hierna ook: de commissie) vindt het nuttig om leerpunten te halen uit rechterlijke uitspraken in zaken van de provincie Zuid-Holland waarin de bezwarencommissie advies heeft uitgebracht. Daarbij wordt alleen gekeken naar uitspraken van de rechtbanken waar- tegen geen beroep is ingesteld en naar uitspraken van de hoogste bestuursrechters. De rechterlijke uitspraken hebben betrekking op besluiten van Gedeputeerde Staten (hierna: GS) die vaak al enkele jaren geleden zijn genomen.

In 2023 zijn 7 rechterlijke uitspraken gedaan die in rechte zijn komen vast te staan, waarvan 1 uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), 5 uitspraken van de rechtbank Den Haag en 1 uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland. Het besluit van GS is in 3 van deze uitspraken vernietigd, dat is dus 42%. In 2022 zijn er 14 finale rechterlijke uitspraken geweest, waarvan 9 besluiten, 69% derhalve, zijn vernietigd. Alle 7 uitspraken uit 2023 worden hierna samengevat en indien van toepassing wordt een mogelijk leerpunt vermeld.

1. ABRvS 6 september 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:3401) (Faunabeheerplan)

GS hebben in de besluiten op bezwaar het door Faunabeheereenheid Zuid-Holland vastgestelde 'Faunabeheerplan knobbelzwaan Zuid-Holland 2018-2024' herroepen en de bezwaren gegrond verklaard. Het Faunabeheerplan is in overeenstemming met het advies van de bezwarencommissie aangepast.

De rechtbank heeft geoordeeld dat uitvoering van het faunabeheerplan kan leiden tot overtreding van een wettelijk voorschrift, waardoor het beheerplan onvoldoende gemotiveerd is en het op onvoldoende zorgvuldig onderzoek berust. De rechtbank heeft tegen deze besluiten de ingestelde beroepen gegrond verklaard en heeft deze besluiten vernietigd.

De ABRvS oordeelt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat GS hadden moeten motiveren dat er in alle wildbeheereenheden een dreiging is van belangrijke schade aan gewassen. Hoewel GS en de Faunabeheereenheid deze overweging van de rechtbank terecht bestrijden, betekent dat niet dat de uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd. De rechtbank heeft namelijk ook overwogen dat in het faunabeheerplan onvoldoende is gemotiveerd dat een dreiging van schade aan gewassen zich voordoet in de maanden september tot en met december en heeft, mede om die reden, het goedkeuringsbesluit vernietigd. Ook oordeelt de ABRvS dat GS hun standpunt in het goedkeuringsbesluit, dat er geen andere bevredigende oplossing is om schade door knobbelzwanen op bepaalde percelen te voorkomen, dan het doden van knobbelzwanen, onvoldoende hebben gemotiveerd en onvoldoende zorgvuldig hebben voorbereid. Verder oordeelt de ABRvS in deze uitspraak dat er in een procedure over de goedkeuring van een faunabeheerplan in beginsel geen ruimte is om het effect van afschot van de knobbelzwaan op een andere diersoort erbij te betrekken. Dat is anders als duidelijk is dat het goedgekeurde faunabeheerplan niet kan worden uitgevoerd zonder dat een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Deze uitzonderlijke situatie doet zich hier voor. Door afschot van de knobbelzwaan wordt willens en wetens de niet te verwaarlozen kans aanvaard dat de kleine zwaan wordt gedood of verstoord. Voorts oordeelt de ABRvS in deze uitspraak dat in het faunabeheerplan de keuze voor het gebruik van slag- en steekwapens bij het doden van een gewonde knobbelzwaan is bepaald door mogelijke nadelen van het geweer. Eventuele risico's voor omstanders door gebruik van het geweer zijn op zichzelf echter onvoldoende gegronde redenen waarom bij een gewonde knobbelzwaan een slag- of steekwapen mag worden gebruikt. Van belang is bijvoorbeeld ook of er geen andere, minder bezwarende methode beschikbaar is. Bezwaarde heeft een aantal deskundigenverklaringen overgelegd. Deze komen erop neer dat het doden van

een gewonde knobbelzwaan met een slag- of steekwapen niet humaan en doeltreffend kan worden uitgevoerd en dat er een alternatief middel voorhanden is met minder mogelijke nadelige gevolgen voor het welzijn van het dier, namelijk een genadeschot met een geweer. GS hebben deze verklaringen niet gemotiveerd weerlegd.

De conclusie van de ABRvS is dat de hoger beroepen van GS en de Faunabeheereenheid gegrond zijn. Naar aanleiding van deze hoger beroepen wordt de uitspraak van de rechtbank, met verbetering van de gronden waarop deze rust, bevestigd. GS moeten met inachtneming van de uitspraak van de ABRvS en de uitspraak van de rechtbank, voor zover deze niet of tevergeefs is aangevochten, een nieuw besluit nemen.

Leerpunten voor de commissie en GS:

GS dienen er in het vervolg beter alert op te zijn dat er een afdoende motivering wordt gegeven met betrekking tot de aanwezigheid van eventuele alternatieven voor het doden van knobbelzwanen alsmede beter te bezien en motiveren of er andere bevredigende oplossingen aanwezig zijn om knobbelzwanen zonder ondersteunend afschot te verjagen. De commissie dient er alert op te zijn dat het besluit voorziet in een dergelijke motivering.

2. Rechtbank Den Haag 21 februari 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:2244) (Wnb-ontheffing)

GS hebben, onder het stellen van voorschriften, ontheffing verleend van verboden op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van rustplaatsen of voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis. In het besluit op bezwaar hebben GS, conform het advies van de bezwarencommissie, een deel van de bezwaren niet-ontvankelijk verklaard en de overige bezwaren ongegrond verklaard.

De rechtbank oordeelt met betrekking tot de niet-ontvankelijkheid dat de bezwaarden binnen 100 meter (hemelsbreed) van de nesten, dan wel de verblijfsplaatsen wonen, waardoor de bezwaren ten onrechte niet-ontvankelijk zijn verklaard. Dat deze bezwaarden wellicht geen direct zicht hebben op de betreffende nesten en verblijfplaatsen doet daar niet aan af. Nu overige bezwaarden wel ontvankelijk zijn verklaard en allen samen één bezwaarschrift hebben ingediend en in het besluit op bezwaar daarop is ingegaan, is de rechtbank van oordeel dat bezwaarden niet in hun belangen zijn geschaad. Met betrekking tot de verleende ontheffing oordeelt de rechtbank dat de beroepsgronden niet leiden tot vernietiging van het besluit op bezwaar. Het beroep wordt door de rechtbank ongegrond verklaard.

Leerpunt voor GS en de bezwarencommissie:

GS en de commissie kwamen ter zitting bij de bezwarencommissie tot de conclusie dat de betreffende bezwaarden niet woonachtig waren binnen 100 meter van de handeling waarvoor ontheffing is verleend en derhalve gelet op de jurisprudentie hieromtrent geen belanghebbenden en derhalve hun bezwaren niet-ontvankelijk waren. De afstand is tijdens de zitting bij de bezwarencommissie ook verder niet door bezwaarden betwist. Pas in beroep is deze afstand kennelijk betwist en vastgesteld dat deze bezwaarden toch binnen 100 meter woonachtig waren ten aanzien van de handeling waarvoor ontheffing is verleend. Niet duidelijk is waar het verschil in berekening vandaan komt, maar in vergelijkbare gevallen dient kritisch gekeken te worden naar de exacte afstand tot de betreffende handeling.

3. Rechtbank Den Haag 22 maart 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:3877) (Wnb-vergunning)

In 2016 is aan bezwaarde een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een biomassacentrale en deze vergunning is inmiddels onherroepelijk. GS hebben de aanvraag van bezwaarde voor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) om een biomassacentrale te realiseren geweigerd. GS hebben zich daarbij op het standpunt gesteld dat de stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden in de realisatiefase van de biomassacentrale niet in beeld is gebracht en dat daarom niet kan worden uitgesloten dat significante negatieve effecten op de

instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden optreden ten gevolge van de realisatie van dit project. Met betrekking tot de gebruiksfase hebben GS zich op het standpunt gesteld dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor intern salderen. In dat verband hebben GS er op gewezen dat niet aannemelijk is gemaakt dat de voor het salderen in te zetten activiteiten een natuurtoestemming hebben, deze activiteiten worden ingetrokken en tot het moment van intrekken onafgebroken aanwezig zijn geweest. Daarnaast kan volgens GS van intern salderen geen sprake zijn omdat er gesaldeerd wordt met inrichtingen die geen onderdeel uitmaken van hetzelfde project. Ook aan de voorwaarden voor extern salderen wordt niet voldaan volgens GS. In het besluit op bezwaar hebben GS, onder verwijzing naar het advies van de bezwarencommissie, de bezwaren ongegrond verklaard.

De rechtbank stelt vast dat tussen partijen in geschil is of GS de gegevens die bezwaarde tijdens de hoorzitting in bezwaar heeft overgelegd ten onrechte niet hebben betrokken bij het besluit op bezwaar. Bezwaarde heeft namelijk tijdens de hoorzitting in bezwaar toegelicht dat zij op korte termijn uitsluitend houtchips wil verstoken, maar heeft daarbij nadrukkelijk aangegeven dat ze uiteindelijk zeefoverloop en MuG-brandstoffen (Meer uit Groen; groenteloof uit kassen en voorbehandelde slootvegetatie) wil verbranden. In beroep voert bezwaarde tevens aan dat zij nog steeds een beslissing wenst op de aanvraag zoals die is ingediend. De rechtbank overweegt dat, indien moet worden aangenomen dat bezwaarde de aanvraag wilde wijzigen, dit geen wijziging van ondergeschikte aard inhoudt. Het enkele gegeven dat de input wordt beperkt ten opzichte van de aanvraag, is daarvoor onvoldoende volgens de rechtbank. Het betoog van bezwaarde dat deze beperking tot gevolg zou hebben dat er überhaupt geen sprake meer is van stikstofdepositie is naar het oordeel van de rechtbank niet aannemelijk gemaakt. GS hebben daarom de in bezwaar overgelegde gegevens terecht niet betrokken bij het bestreden besluit. De rechtbank is daarnaast van oordeel dat onvoldoende is onderbouwd dat salderen op grond van het bestemmingsplan mogelijk is. Het beroep wordt door de rechtbank ongegrond verklaard.

Leerpunt voor GS of de bezwarencommissie:

Geen, nu het standpunt van GS en de commissie is bevestigd.

4. Rechtbank Den Haag 24 januari 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:11829) (Wob-verzoek)

GS hebben naar aanleiding van een verzoek tot openbaarmaking op grond van de Wob inzake documenten die gaan over het verlenen van tegemoetkomingen in de faunaschade door knobbelzwanen in 2019 101 dossiers openbaar gemaakt, met uitzondering van passages waarin persoonsgegevens zijn vermeld. Naar aanleiding van het tegen dit besluit ingediende bezwaarschrift hebben GS, in afwijking van het advies van de commissie, geoordeeld dat het bezwaar met betrekking tot de informatie op de kaarten over de ligging van de percelen waarop de tegemoetkomingen in faunaschade betrekking hebben ongegrond verklaard. Voor het overige is het bezwaar gegrond verklaard en hebben GS ontbrekende documenten verstrekt. De persoonsgegevens op de kaarten willen GS niet openbaar maken om de persoonlijke levenssfeer van de aanvragers van de tegemoetkoming in faunaschade te eerbiedigen. Voor alle percelen geldt namelijk dat aan de hand van de locatiegegevens op de kaarten de eigenaar/pachter/grondgebruiker van het betreffende schadeperceel kan worden geïdentificeerd. Volgens GS ontstaat door het verstrekken van de locatiegegevens het risico op dierenrechtenactivisme tegen de aanvragers.

Met betrekking tot de weggelakte persoonsgegevens op de kaarten overweegt de rechtbank dat de grondslag waarop GS dit besluit hebben genomen vereist dat zij de openbaarmaking van milieu-informatie als hier niet kan weigeren indien instemming voor openbaarmaking is gegeven door de betrokken personen. GS hebben geen instemming gevraagd aan de betrokken personen, waardoor het besluit naar het oordeel van de rechtbank niet zorgvuldig is voorbereid en berust op een ondeugdelijke motivering. De rechtbank is daarnaast van oordeel dat GS de gegevens ten aanzien van een drietal bedrijven ten onrechte hebben geweigerd op grond van de Wob, omdat deze niet te herleiden zijn tot een natuurlijk persoon. Het beroep wordt door de rechtbank gegrond verklaard.

Leerpunt voor GS:

De commissie heeft in deze zaak geadviseerd om de kaarten openbaar te maken. Volgens de commissie is de motivering van GS om de openbaarmaking te weigeren op grond van de Wob onvoldoende. De commissie heeft GS er, net als de rechtbank, op gewezen dat niet elke willekeurige aanwezige op een perceel te herleiden is naar een aanvrager, dat de stelling van GS te algemeen is dat door de kaarten één of enkele omwonenden te herleiden zijn en wijzen GS er op dat rechtspersonen geen bescherming van de persoonlijke levenssfeer toekomt. Het afwijzen op grond om de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de aanvragers te beschermen is volgens de commissie onvoldoende onderbouwd en gemotiveerd. Deze uitspraak is een bevestiging van het advies van de commissie.

5. Rechtbank Midden-Nederland 17 mei 2023 (ECLI:NL:RBMNE:2023:2278) (Wob-verzoek)

De stichting heeft aan zeventien bestuursorganen een vergelijkbaar Wob-verzoek gestuurd met als doel om alle documenten over Shell en alle aan Shell gerelateerde ondernemingen vanaf 16 februari 2005 tot en met de datum van het verzoek openbaar te maken. GS hebben het verzoek op grond van de Wob buiten behandeling gesteld, omdat het verzoek niet ziet op een bestuurlijke aangelegenheid. Het verzoek is volgens GS daarnaast niet voldoende gepreciseerd. In bezwaar hebben GS dit standpunt gehandhaafd, ondanks het advies van de bezwarencommissie om het primaire besluit (gedeeltelijk) niet te handhaven.

De rechtbank is van oordeel dat GS terecht hebben ingezet op specificering van de verzoeken. De norm daarbij is dat een bestuursorgaan behulpzaam moet zijn. Dit houdt in dat (een medewerker van) een bestuursorgaan waarbij een te algemeen geformuleerd verzoek om informatie is ingediend, de verzoeker helpt bij het nader concretiseren van het verzoek, zodanig dat het inhoudelijk in behandeling kan worden genomen. De rechtbank merkt daarbij op dat hiervoor uiteraard de medewerking van de kant van verzoeker is vereist, maar dat het bestuursorgaan hierin het voortouw moet nemen en richting moet geven. Ondanks dat de rechtbank stelt dat verzoeker de voortgang heeft bemoeilijkt, mocht van GS meer behulpzaamheid worden verwacht gezien het doel van de wet en ook vanuit het gegeven dat een verzoeker niet weet welke informatie precies door de overheid wordt verwerkt. Door de gezamenlijke strategie zijn naar het oordeel van de rechtbank de verschillen tussen de bestuursorganen en de eigen verantwoordelijkheid onderbelicht gebleven. Door hardnekkig vast te houden aan de gekozen algemene werkwijze is, volgens de rechtbank, niet geprobeerd een andere ingang te vinden om tot een nadere specificering te komen, terwijl hiervoor voldoende aanknopingspunten waren. De rechtbank komt dan ook tot de conclusie dat het doorlopen traject tot aan de buitenbehandelingstelling van de verzoeken niet voldoet aan de maatstaven die worden gesteld aan de mate van behulpzaam zijn in de zin van de Wob en de Woo. De rechtbank verklaart de beroepen gegrond en vernietigt het besluit van GS en de andere bestuursorganen.

Leerpunt voor GS:

In lijn met het door de bezwarencommissie uitgebrachte advies dienen GS bij een uitgebreid Woo-verzoek GS er scherp op te zijn dat dit als een bundeling van meerdere verzoeken gezien kan worden, die afzonderlijk van elkaar te behandelen en te beoordelen zijn. Daarnaast dienen GS er alert op te zijn bij een Woo-verzoek voldoende behulpzaam te zijn bij de concretisering van een dergelijke verzoek en dus niet te spoedig overgaan tot het volledig buiten behandeling stellen van een uitgebreid Woo-verzoek.

6. Rechtbank Den Haag 20 april 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:8164) (handhaving)

GS hebben onder oplegging van een dwangsom gelast om de overtreding van artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) met betrekking tot de sorteerinstallatie te beëindigen. Om de overtreding ongedaan te maken wordt bezwaarmaker een begunstigingstermijn van twee weken gegeven. Dit besluit is genomen nadat toezichthouders van ODMH milieucontroles hebben uitgevoerd en tijdens deze controles hebben geconstateerd dat bezwaarmaker een nieuwe sorteerinstallatie in gebruik heeft waarvoor geen vergunning is

verleend. Na het verstrijken van de begunstigingstermijn zijn er opnieuw controles uitgevoerd en daarbij is geconstateerd dat de installatie in gebruik was. Vervolgens hebben GS bij het tweede besluit twee verbeurde dwangsommen ingevorderd.

Naar aanleiding van tegen beide besluiten ingesteld bezwaar hebben GS, onder verwijzing naar het advies van de bezwarencommissie, beide besluiten gehandhaafd.

In beroep is niet meer in geschil of er sprake is van een overtreding. Volgens de rechtbank waren GS bevoegd om handhavend op te treden. Wel verschillen partijen van mening over de vraag of bezwaarmaker binnen de gestelde termijn aan de opgelegde last onder dwangsom kon voldoen. Deze vraag beantwoordt de rechtbank bevestigend, omdat twee weken voldoende was om aan de last, strekkende tot uit bedrijf nemen en uit bedrijf houden van de nieuwe sorteerinstallatie, te voldoen. De rechtbank is van oordeel dat GS de begunstigingstermijn in redelijkheid op twee weken hebben kunnen stellen en de verbeurde dwangsommen terecht hebben ingevorderd. De rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

Leerpunt voor GS of de bezwarencommissie:

Geen, nu het standpunt van GS en de commissie is bevestigd.

7. Rechtbank Den Haag 15 augustus 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:12496) (vergunning)

GS hebben de aanvraag om een vergunning voor het maken van een steiger in de Oude Rijn afgevoerd, omdat de steiger in een veiligheidsstrook is gelegen. In het besluit op bezwaar hebben GS, onder verwijzing naar het advies van de bezwarencommissie, het besluit gehandhaafd. Aan het besluit hebben GS het Ligplaatsenbeleid provinciale vaarwegen Zuid-Holland ten grondslag gelegd. Volgens dit beleid worden bestaande ligplaatsen aan particuliere oevers die niet langer wenselijk zijn uitgefaseerd door geen nieuwe vergunningen meer te verlenen, bijvoorbeeld bij wisseling van perceeleigenaar. Vergunningen worden alleen verleend als aan alle veiligheidseisen wordt voldaan: buiten de vaarstrook, de veiligheidsstrook en de eventuele veiligheidszone. De rechtbank is van oordeel dat GS het besluit hadden mogen baseren op het Ligplaatsenbeleid en ziet geen grond om de digitale metingen die door GS zijn uitgevoerd als ondeugdelijk te beoordelen. De steiger van bezwaarmakers ligt volgens de metingen in de veiligheidsstrook, waardoor GS, volgens de rechtbank, de vergunning op goede gronden hebben geweigerd. De rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

Leerpunt voor GS of de bezwarencommissie:

Geen, nu het standpunt van GS en de commissie is bevestigd.

